

Kirje

25.2.2020

VN/2983/2020
VN/2983/2020-TEM-2

Eduskunta
sosiaali- ja terveysvaliokunta
maa- ja metsätalousvaliokunta

TEM; lausunto StV ja MmV, E 2/2020 vp, komission tiedonanto "Vahva sosiaalinen Eurooppa oikeudenmukaisten siirtymien toteuttamiseksi"

Komissio kuvaa 14.1.2020 antamassaan tiedonannossa, miten se aikoo tehostaa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria. Samalla komissio kuulee 30.11.2020 asti eri tahojen näkemyksiä sosiaalipilarin toimeenpanoa koskevasta tiekartasta. Sen pohjalta on tarkoitus antaa alkuvuodesta 2021 toimintasuunnitelmaa.

Sosiaalisen Euroopan haasteista komissio luettelee ilmastohaasteen, digitalouden, väestömuutoksen ja eriarvoisuuden. European Green Deal -tiedonannossa komissio toteaa, että kyseessä on EU:n uusi kasvustrategia, jonka avulla pyritään luomaan työpaikkoja ja parantamaan globaalia kilpailukykyä. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin on komission mukaan määrä varmistaa, että ketään ei jätetä ilmastomuutokseen vastattaessa yksin. Monet esitetyistä haasteista liittyvät myös työn murroksesta käytävään keskusteluun.

Komission tiedonannossa jää vähemmälle huomiolle työmarkkinoiden globalisaatio, joka voi ilmetä työvoiman liikkuvuutena tai siten, että yritykset siirtävät toimintojaan usein halvemman työvoiman maihin. Työtä voidaan teettää myös valtakuntien rajat ylittävästi esimerkiksi sähköisten alustojen kautta.

Työelämän globaalit oikeudet ovat osa reiluja kaupan sääntöjä. Komission tiedonannossa globaalitason ihmisarvoinen työ on otettu huomioon kaupan osalta. Sen mukaan kaikkiin EU:n uusiin kauppasopimuksiin on tarkoitus sisällyttää kestävän kehityksen luku ja tiukimmat työelämän normit (yleensä viittauksia ILO:n ydinsopimuksiin ja työsuojeluun.)

On kuitenkin syytä korostaa, että Suomen EU-puheenjohtajuudella työministerit pyysivät ILO:n 100-vuotista työtä koskevissa neuvoston päätelmissä komissiota päivittämään ihmisarvoista työtä koskevaa vuoden 2006 tiedonantoa, joka kattoi kauppapolitiikan ohella myös kehitysyhteistyön ja työ- ja sosiaalipolitiikan sektorit.

Vuonna 2017 hyväksytyn Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin 20 periaatetta koskevat yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja työpaikkoja kaikille, oikeudenmukaisia työehtoja sekä sosiaalista suojelua ja osallisuutta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Aleksanterinkatu 4

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

www.tem.fi

Työ- ja elinkeinoministeriön alan merkittävimmät aloitteet

I: Yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja työpaikkoja kaikille edistääkseen komissio aikoo nyt ehdottaa mm:

- päivitettyä osaamisohjelmaa Euroopalle ja suositusta eurooppalaisesta ammatillisesta koulutuksesta,
- digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaa,
- vahvistettua nuorisotakuuta, jotta nuoret pääsisivät tarvitsemaansa koulutukseen, harjoitteluun tai töihin,
- oikeudenmukaisten siirtymien mekanismia,
- vahvistettua vammaisstrategiaa sekä
- sukupuolten tasa-arvoa koskevaa eurooppalaista strategiaa ja sitovia palkkauksen avoimuutta koskevia toimenpiteitä.

II. Oikeudenmukaisia työehtoja ja -oloja edistääkseen komissio on

- käynnistänyt Euroopan tason työmarkkinajärjestöjen ensimmäisen vaiheen kuulemisen 14.1.2020 työntekijöiden oikeudenmukaisista vähimmäispalkoista EU:ssa. Toinen kuuleminen saattaa alkaa huhtikuussa 2020.
- syksyllä 2020 komissio järjestää alustatalouden työtä käsittelevän huippukokouksen ja antaa aiheesta mahdollisen aloitteen alkuvuodesta 2021. Komissio ehdottaa vuonna 2021 toimia alustatalouden työntekijöiden työehtojen ja olojen parantamiseksi. Alustataloustyöhön liittyvinä ongelmina mainitaan työntekijöiden työoikeudellinen asema, työehdot ja -olot, sosiaaliturva, työntekijöiden edustaminen sekä oikeus työehtosopimusneuvotteluihin.

III. Sosiaalista suojelua ja osallisuutta tuetaan mm.

- vihreällä kirjalla ikääntymisestä sekä
- ehdotuksella eurooppalaisesta työttömyysturvan jälleenvakuutusjärjestelmästä, joka tukisi ulkoisten shokkien vuoksi työn menettäneiden uudelleenkoulutusta.

Hallitusneuvos

Liisa Heinonen